

„Dagblaðið“ — og veruleikin um tollórættvísíð.

Tað var í seinastu viku, at Dagblaðið klæddi seg í herklæðini fyrri at verja tollpolitikk stjórnflokkanna. Allar atfinningar javnaðarmanna vóru ósannar og grundleysar. Tá ið teir einki høvdu eftir til verju av teirra egna tollpolitikki, funnu teir ráðini miklu og søgdu, at javnaðarmenn vóru imóti og vildu avtaka alt, sum nevndist tollur. Heldur hesi innantómu og veruleikaleysu orð enn at venda aftur øllum teimum miklu atfinningum. ið vit hava gjørt í samband við tollokkur samgonguflokkanna. Eisini vísa teir á, at javnaðarmenn í Noregi og Danmark ikki smæst at leggja toll á fólk.

Í einum kapitalistiskum samfelag, har ein fylking av øllum landsins afturhaldskreftum sita við stjórnræðinum, er ivaleyst ógjöriligt at sleppa undan einum oyðandi og órættvísium tollokri. Og lat tað verða sagt beinan vegin, at tollur í flestu forðum rakar smámánnin harðast — ein náttúrlig fylgja av, at tey peningaligu væl stillaði altíð hava ráð at keypa, eisini tær dyru vørurnar, meðan tey peningaliga veiku ikki eru før fyrri at bera slíkar eykaútreiðslur, ið altíð fylgja í kjalarvatni tollórættvísinsins.

Húshaldskostnaðurin í Føroyum er settur til 6000 kr. — Hetta er nógv av lágt sett í mun til dýrtíðina. Við øðrum orðum vil hetta siga, at arbeidarar, fiskimenn og fastlønnað starvsfólk arbeida fyrri undirløn. Tað var tí ikki um mikið kravt, at teir, sum fyrri borgum ráða, lótu vera við at skerja og taka nakað burtur av tí lön, ið hesi fáa.

Men so er ikki. Í 1951 lögdu afturhaldsflokkarnir 1 milj. kr. í nýggjum tolli á fólk. Hetta var gjørt á tann hátt, at fólk ið skuldi bera hesa eykaútreiðslu, men ikki fáa lønhækking, ið svaraði til, hvat tað var vorðið dýrari at liva. Harvið skerdu teir keypikraftina í 6000 kr. við 900 kr. ella umleið 15 pst. Um t. d. maður, sum í dag fær 3 kr. um tíman skuldi fingið lön í mun til livikostnaðin, skuldi tímaløn hansara verið 3.45 o. s. fr.

Somuleiðis við fiskimonnum.

Stjórn fiskimannafelagsins setti uppskot um at seta minstulønina niður frá 800 til 650 kr. um mánaðin. Harvið mistu fiskimenn 150 kr. um mánaðin. (Tað skal viðmerkjast, at tað í allari verðini ikki finst eitt einasta dømi av hesum slagi, har leiðararnir í einum fakfelag sjálvir heita á landsins ting um at seta niður lønina hjá limum sínum, serliga ikki, tá ið teir eru undirløntir frammanundan).

Men veruleikin er tann, at fiskimenn yvirhøvur ikki fáa 650 kr. um mánaðin. Við tað at keypikraftin í hesum 650 kr. er skerd við 15 pst. fáa fiskimenn í veru-

leikanum ikki meira enn umleið 490 kr. í minstuløn um mánaðin. Tær 650 kr. geva ikki fyrri meira enn 490 kr. í afturímóttivirði, tá ið keypast skal fyrri tær.

Tað er hesa eyðræning av fólk-sins hartvunna peningi, ið Dagblaðið lofprísar.

Og so mugu vit ikki gloyma, at vit á øðrum sinni hava fingið meira toll, navnliga tað 1,2 milj. kr., ið sambandið, tjóðveldið og fólkaflokkurin hálsfevndust um fyrri jól í fjør. — Tær søgdu stutt og greitt: Skulu fiskimenn hava eitt o y r a í minstuløn og prísviðbót, ja, so mugu teir gjalda tað sjálvir.

Og soleiðis gjørdur teir.

Øllum hesum ræðuliga órættvísinum hava javnaðarmenn einsamallir barst imóti.

»Dagblaðið« vísir á, at í Danmark hava javnaðarmenn nýliga lagt ovurhøgan toll á fólk ið fyrri at minka um keypikraftina. Hetta er rætt, flest allar neyðsynjarvørur komu undir ein 15-pst. tollhækkun. Men Dagblaðið gloymir at nevna, at tá ið danskir arbeidarar koma niður á eitt vist mark í ársinntøku, fáa teir aftur fyrri tollskerj-ingina ókeypis obligatióin, ið teir seinri, tá ið peningavánirnar gerast betri, kunnu innloysa. Tað vil siga, at tey fáa tann pening afturgoldnan, ið staturin jú tekur frá teimum í tolli — men hvussu nógv fáa føroyskir fiskimenn, arbeidarar o. a. afturgoldið av tí, ið tey nú verða eyðrænd fyrri. IKKI EITT OYRA!

Javnaðarmenn vilja hava eina rættvísa tollskipan, ein serligan stórmannaskatt, eina skattaskipan, ið ikki loyvir stórmanninum at snýta samfelagið 30 pst. av teirri samlaðu tjóðarinntøkuni, meðan smámaðurin skal verða skattaður til seinasta oyra.

Øllum hesum órættvísinum vilja javnaðarmenn til lívs, men fyrst mugu vit basa sambandinum, tjóðveldinum og fólkaflokkinum ella við øðrum orðum: Øllum tí, ið Dagblaðið er eitt so eyðkent umboð fyrri.

Nýtt yrkingarsavn.

Um stutta tíð verður nýtt yrkingarsavn at koma í handlarnar. — Hetta verður av øðrum slagi, enn vit eru von við. Songirnir hevir Bernhard Brim (Jákup Bernhard Joensen), Klakksvík, yrkt ella umsett. Kona hansara, Paulina, hevir gjørt fleiri av lögnum, meðan hin kendi »túsundkunstnarin« Eliesar Joensen hevir gjørt prentmyndirnar til lögini. Alforoysskari kann tað ikki vera. Prentingararbeiðið verður gjørt hjá B. Z. Jensen í Havn.

Tróndur í Gøtu roynur eystanfyri. Hvat hann nú hevir inni, kunnu vit ikki siga fyrri vist; men frætt er, at ein dag fekk hann 28 tons.

WANDY TWOREK

hin heimsgitni violinspælarin
hevir

KONCERT

í Tórshavn	leygarkvöldið 17. september
- Klakksvík	sunnukvöldið 18. «
- Fuglafirði	mánakvöldið 19. «
á Tveroyri	týskvöldið 20. «
í Vági	mikukvöldið 21. «
- Tórshavn	hóskvöldið 22. «

Atgongupeningur 3 kr.

Tíð og konserthell verður kunngjørt á hvørjum plássi sær, í Tórshavn verða tær í Sjótleikarhúsinum kl. 6 á kvöldi og atgongumerkir fáast í ferðamannastovuni.

Dansk-Færøsk Kulturfond.

CTC

CTC er ketilin ið dugur — hin besti av teim bestu.

Hann er vælumtókstur í Svøríki og serstakliga vælhóskandi til tað bleyta vatnið í Føroyum...

... og tað sum vegar nakað:

Lagaligur í brúki. Sera væl isoleraður. Lágan skorsteinshita.

Kann nýtast til alt brenni samstundis: Olju, kol ella annað fast brennievni.

CTC ketilin er nú eisini royndur her í Føroyum við besta úrsliti.

Einahandlari fyrri Føroyar:

P-F. MARIA POULSEN & Co.

TÓRSHAVN — TELF. 2000

Grønlandskir sjómenn illa løntir.

Grønlandskir sjómenn hava klagt yvir lønina, teir fáa í strandfarasigling. Arbeidstíð teirra er frá kl. 8—17. Teir hava kortini einki at siga til lønina, teir fáa fyrri vanliga arbeidstíð; men yvirtíðslønin halda teir einki skil vera á, sum rímligt er. Fyrri tann fyrsta yvirtíðstíman — frá kl. 17—18 — fáa teir einki oyra, og fyrri tíðina frá 18 til 8 fáa teir einans 40 oyru um tíman.

Ein fiskimaður, sum situr í landsráðnum, dró fram sum dømi, at ein motorbátur, sum skuldi fara gjøgnum »stórisin« frá Narssak til Julianehaab við einum sjúklingi, brúkti 24 tímar til hesa ferð; men hvør maður á bátinum fekk einans 6 kr. og 40 oyru í yvirtíðargjald.

Landshövdingin segði, at hesar lønarreglur vóru so órímliga lágar, at tær máttu verða broyttar beinan vegin.

SJÓMARKIÐ

— eina ferð enn

Aftaná gjølla umhugsan eru vit komnir til tað úrslit, at tað veruliga var einki ella ið hvussu er lítið í nøkrum av teim uppskotum, ið vóru frammi í sjómarsmálinum, uttan javnaðarflokksins, har sagt varð, at vit skuldu ganga somu leið sum Íslendingar. Sambandið og fólkaflokkurin valdu hitt versta, ið henda kundi. Tjóðveldisflokkurin helt uppá eina bera uppsögn av galdandi sáttmála, nakað, í ðals onga trygd veitti okkum fyrri nøkrum vinningi. Styrkin og hitt vinningsama í uppskoti javnaðarmanna var at krevja somu rættindi og sömdir sum Íslendingar. Kravvegis er óhugsandi at koma longur, tí Íslendingar eru longu farnir at tala um 60 fjórðinga mark. Vit mæla tí til, at uppskot javnaðarmanna á ein ella annan hátt verður sett fram av nýggjum.

Nakrir fiskimenn.